

Stöd i att bygga ett Hållbart företag

Som företagare finns det mycket att vinna på ett aktivt arbete med hållbarhetsfrågor. Ett aktivt hållbarhetsarbete ökar intresset för verksamheten hos kunder, medarbetare, potentiella nya ägare och finansiärer.

Varför hållbarhet?

Hållbarhet är en av de starkaste megatrenderna under senare tid och kommer att påverka det sätt vi gör affärer nu och i framtiden. Hållbara affärsmodeller påverkas av både kommersiella drivkrafter och förväntningar från kunder och medarbetare.

Att driva företaget på ett hållbart sätt innebär att resurser används mer effektivt, konkurrenskraften förbättras och långsiktigheten förstärks. Genom att se företagets erbjudande från nya hållbara perspektiv kan nya affärsmöjligheter skapas och nya kundsegment nås.

Under senare tid har olika intressenter som investerare, medarbetare, kunder och leverantörer i än högre grad börjat ställa krav på hållbarhet. Om företaget kan visa på hur hållbarhetsarbetet prioriteras vinner verksamheten konkurrensfördelar.

Allt fler företag arbetar för att göra sin verksamhet mer hållbar. Genom att låta en hållbar värdegrund genomsyra företagets affärskultur och relation till sin omvärld skapas värde även utanför den egna verksamheten. Med hållbart företagande kan företaget förbättra relationer till anställda, finansiärer och kunder och därigenom generera hållbar vinst - för ägare, anställda *och* samhälle.

Att prioritera hållbarhet

För att hållbarhetsarbetet ska få effekt krävs att ta ställning och prioritera hållbarhetsfrågorna. Detta bör visa sig genom att företaget sätter upp långsiktiga planer och konkreta mål i sitt hållbarhetsarbete.

Hållbart företagande

De tre dimensionerna av hållbarhet ekonomisk, social och miljömässig hållbarhet, kan exempelvis ha följande innehåll.

Ekonomisk hållbarhet (exempelvis)	Social hållbarhet (exempelvis)	Miljömässig hållbarhet (exempelvis)
<p>För företag är lönsamheten viktig och en förutsättning för överlevnad.</p> <p>Att arbeta ekonomiskt hållbart handlar bland annat om att företaget på sikt ska kunna växa, anställa personal och gå med vinst.</p> <p>Ekonomisk hållbarhet kan tydliggöras genom uttalade målsättningar om att verksamheten ska utvecklas med god lönsamhet i fokus, säkra en sund ekonomi, begränsa de ekonomiska riskerna och en plan som beskriver hur detta ska ske.</p> <p>Ett ekonomisk hållbart företag arbetar för att motverka korruption och arbetar självklart mot andra ekonomiska oegentligheter.</p> <p>Ekonomisk hållbarhet skapar i sin tur förutsättningar för att kunna bidra både till social och miljömässig hållbarhet.</p>	<p>Sysselsättning för fler (t.ex. säsongsarbete eller ej), inkluderande och jämställda rekryteringar</p> <p>Inkluderande och jämställt perspektiv i företagandet. Mångfald och lika möjligheter till kvinnor - män, utlandsfödda – Sverigefödda.</p> <p>Tillgänglighet personal med funktionsnedsättning, tillgänglighetsanpassningar, välkomna exempelvis rullstolsburna, synsvaga, hörselskadade och personer känsliga mot dofter.</p> <p>Bra arbetsvillkor, god arbetsmiljö, rätt lön, kollektivavtal, utvecklingsmöjligheter, personalens delaktighet och inflytande.</p> <p>Kravställningar i avtal med leverantörer ang. mänskliga rättigheter, hållbarhet, osv.</p> <p>Bidrag till lokalsamhällets utveckling – samarbeten och inköp tjänster/varor lokalt,</p> <p>Samarbete med Civilsamhället – t.ex. idrottsföreningar, ideella föreningar, osv.</p> <p>God arbetsmiljö, icke diskriminering, fysisk trygghet och säkerhet för anställda, produktion, m.m.</p> <p>IT-säkerhet (vad görs för att minimera risker av olika slag)</p> <p>Gemensam värdegrund och inkluderande kommunikation</p>	<p>Energi & Vattenförbrukning; t.ex. automatisk avstängning av maskiner, belysning och elektronik på kvällen</p> <p>Hantering av Kemikalier och gifter, nödvändiga tillstånd</p> <p>Minska beroende av fossila bränslen och farligt avfall</p> <p>Avfall och återvinning, cirkulär ekonomi</p> <p>Mat och dryck, matsvinn (take-away), ekologiska produkter (skyltning), vegetariska alternativ, kolsyrat vatten på tappkran istället för flaska</p> <p>Resor och transporter, kollektiva resor; t.ex. minskade utsläpp genom att effektivisera resor eller ha fler digitala möten</p> <p>Inköp och leverantörer (ekologisk, närproducerat, miljömärkt)</p> <p>Kravställningar i avtal på leverantörer ang. hållbarhet, samordnade leveranser, osv.</p> <p>Natur- och kulturarv tas till vara</p>

Värdering av företagets hållbarhetsarbete

Frågorna nedan kan vara hjälpsamma i arbetet med att planera för att bygga upp ett hållbart företag från start.

1. Hur bra insikt har företaget om betydelsen av alla tre dimensionerna av hållbar utveckling: ekonomisk, social och miljömässig?

*Det är viktigt att utgå ifrån den egna verksamheten i hållbarhetsarbetet. Engagera sig, prioritera och ta ansvar utifrån företagets förutsättningar och verksamhet. **Det innebär bland annat minskad miljö- och klimatpåverkan, goda arbetsförhållanden och rena affärer, men också respekt för rättigheter och anpassade affärsmodeller. I grunden ligger att företaget ser sin påverkan på samhällsutvecklingen och tar kontroll över, och är transparent med, riskerna i hela sin värdekedja. Det upp till dig och ditt företag att urskilja vad ditt företag behöver göra och hur ni ska arbeta.***

2. Hur bra kontroll har företaget på att de agerar hållbart?

*Det behövs tydlig styrning för att se till att ett företag efterlever gällande **lagar**, hanterar uppkomna **risker** och i övrigt **agerar ansvarsfullt**. Genom en hållbar företagsstyrning säkerställs att företaget tar fullt ansvar för sin påverkan på miljö och samhälle.*

*Hur **säkerställs** ett hållbart agerande? Finns **Styrande dokument/regler/riktlinjer** eller **planer** i dag inom hållbarhetsområdet? Och **hur följs dessa upp**?*

3. Hur hållbar är företagets inköp och produktion?

*För tjänsteföretag eller grossister och återförsäljare kan **företagets påverkan på miljö och människor till största delen ske i leverantörsledet** eller **hos företagets underentreprenörer**. Det krävs kunskap och insikt för att kunna **ställa bra och rimliga krav** på leverantörer och underentreprenörer.*

*En högsta grad av hållbarhet uppnås genom en cirkulär affärsmodell där strävan är att **avfall inte ska existera** utan ses som en råvara. Därför designas produkterna så att de är lätta att återvinna. Biologiskt material ska kunna komposteras, och övrigt material designas så att det går att återanvändas, materialåtervinnas, energiutvinna. För att ställa om från en linjär till en cirkulär ekonomi kan ett företag eller organisation:*

- 1. Ta bort miljöfarliga ämnen.*
- 2. Designa om produkterna så att de materialmässigt går att ta isär i sina beståndsdelar.*
- 3. Använda förnyelsebar energi till produktion och transporter.*
- 4. Återföra material genom att återanvändas, materialåtervinnas, energiutvinna.*

5. *Dela, hyra eller leasa produktionsmedel snarare än att äga dem själva, och på samma sätt hyra eller leasa ut produkterna till sina kunder snarare än att sälja dem. På så sätt säljer man "funktionen" snarare än produkten.*

4. Hur hållbara är företagets kunderbudanden?

*För att kunderbudanden ska vara hållbara måste företaget agera ansvarsfullt. Ännu bättre är det om **företagets kunderbudanden har en positiv påverkan** genom att **bidra till att lösa** sociala eller miljö- och hälsomässiga utmaningar. Hållbarheten i ett företags erbjudanden påverkas både av det som ligger **inom företaget kontroll**, exempelvis produktion och leverans, samt av hur dess **produkter/tjänster används, säljs och hanteras vidare** i nästa led. I en cirkulär affärsmodell (se ovan) kan det hållbara kunderbudandet bestå i att **dela, hyra, leasa ut** produkterna snarare än att sälja och att erbjuda kunden **återvinning** ex.*

5. Hur hållbar är personalhanteringen i företaget?

*Företag som **tar ansvar för sin personal och får den att må bra** skapar affärsnytta genom att stärka företagets förmåga att attrahera rätt kompetens. Företag som arbetar aktivt med att främja **jämställdhet** och **mångfald** liksom **god hälsa** och **personlig utveckling**, samt **undviker diskriminering** och **motverkar arbetsmiljörisker**, bygger en hållbar och attraktiv arbetsplats.*

6. Hur bra kommunicerar företaget hållbarhet?

*Företag kan stärka sitt varumärke genom att **berätta om sitt hållbarhetsarbete kopplat sina kunderbudanden**. **Intern förankring och kommunikation** är också viktig. Företag bör vara öppna med **hur de är som arbetsgivare** och **vilken miljöpåverkan** de har.*